

Svar til Nils Håvar Øyås – jfr Øyås sin e-post datert den 30.06.2025.

Nedanfor er **svara vår i lilla** slik vi har fått til å svare dei ut fram til svaret førelegg. 09.07.2025.

E-posten til Øyås, som inneheld både spørsmål og innspel vil bli lagt ved som eit innspel til høyringa.

Barnehage og skulen si rolle i nærmiljøet (s.10)

-

I dette kapittelet er det ikke tilstrekkelig hensyntatt en vurdering/analyse anngående familiene/innbyggerne sin faktiske bo og arbeidsregion. Det er flere familier som orienterer seg i et arbeidsmarked utenfor kommunen. Samlokalisering av skoler gjør at det blir en vesentlig større belastning ved levering og henting av undene på SFO for disse. Sentrumsskolene blir motsrøms for pendlervei til jobb. Attraktiviteten for bosetting er tilgang til et attraktivt arbeidsmarked med flere muligheter, men dette henger sammen med den daglige kabalen, både for skole og fritidsaktiviteter. Nedlegging av skole vil også si nedlegging av idrettslag, spesielt fotball. Det vil si at den totale tidsbelastningen for ungene og foreldre ikke er hensyntatt tilstrekkelig i analysen. Det vil av praktiske årsaker ikke være nok tid i døgnet til å ha samme muligheten for å jobbe utenfor kommunen, så fritidsaktiviteten til noe av ungen vil bli redusert. Dette vil også gi seg utslag i flyttestrømmer og befolkningsutvikling for hele kommunen. Dette bør inn i høringsdokumentet og ROS-analyse.	Det kan bli «motsrøms» for ein del av pendlerne ja Påstand om evt endring av skulestruktur vil føre til nedlegging av idrettslag må stå for eiga rekning. Vi har ikkje haldepunkt for at det er noko automatikk i det. Så vidt vi veit så er det funksjonelle idrettslag både i Bøfjorden og i Todalen.
---	--

Skuleveg, reisetid og transport: (s.12)

- Hvorfor er ikke reisetider opplyst? Det er opplyst at det vil bli lengre reiseid enn dagens ungdomsskole elever får.

-

Hva er de ulike kravene til reisetid for de ulike aldersgruppene i skolen?	Det er ikkje noko krav til maksimal reisetid anna enn at reisetida skal vere forsvarleg
--	--

- Hva blir den reelle reisetiden for dem som har lengst reisetid?
- Hvordan håndteres busstilbudet for dem som har kortere dager?

Det er opplyst at reisetiden for elever, særlig de yngste vil øke noe. «*Estimert til rundt 15 minutt kvar veg*» – «*men kan avhjelpast gjennom god planlegging av både bussruter og skulekvardagen.*» Estimaten på 15 minutt kan ikke stemme. Dette må være at dagens transport med ungdomsskoleelever som blir 15 min lengre. Det blir betydelig lengre reisetid for dagens barneskoleelever.

Så hva blir reistiden for de med lengst reisevei for de ulike skolene?

- **Dei 15 minutta er å rekne som «meirreisetid»**
- **Det kan og skje at nokre elevar ikkje vil få lengre reisetid, eller kan oppleve at den totale reisetida vert noko kortare**

- Kostnader. Det er ikke opplyst faktiske merkostnader for transport etter mitt syn.
-

Det er opplyst om Fram sin merkostnad pr buss, men hvor mange flere busser må til? Hvem får denne kostanden? Fylke, kommunen eller Fram?	Denne kostnaden må Fylket bere
Det er opplyst en merkostnad pr elev, men hva er summen av denne merkostnaden når man summer dette på antall elever? Ca. kr. 4560,- kroner årlig i økte kostnader pr elev, Hvor mange elever gjelder dette for egentlig?	Frå høyringsdokumentet er det henta flg informasjon; Elevar med skuleskyss på oppvekstsentra i dag • 22 av 34 elevar på Mo 64,7% • 33 av 36 elevar på BøBæ 91,7% • 63 av 64 elevar ved Tostop 98,5% Den ekstra kostnaden vil da i stor grad dreie seg om to ekstra skyssoner pr elev og 16 nye unike passasjerar

Det er dagens forlenget reisetid for ungsomskoleelever som er opplyst. Vil det ikke bli buss hjem til dem som har kortere dager? Det vil vel også drive opp kostnadene noe?	Bussventing på SFO
Fram opplyser at de har tilbyr opptil 7 hjemkjøringer per uke for 1-10-skoler. De skriver også at det er mulig med flere hjemkjøringer, dersom kommunen dekker kostnaden for disse. Er det hensyntatt nok antall hjemkjøringer der de minste elevene? Kostnadene er i tilfelle ikke belyst.	Bussventing på SFO
Det er ikke opplyst om kostnadsøkning for flere ansatteressurser ved å håndtere flere elever ved bussholdeplassen.	Dette handler først og fremst om disponering av tilgjengeleg tid

Annet:

-

Kostnader for økning av bruk av SFO og utvidet åpningstid.	Ressursane som er bruka i SFO skal vidareførast ved ei eventuell samanslåing
Koistnader for både investering av-, og ikke minst drift av et større område for privat henting og levering av unger til SFO.	Det er ein eigen prosess på gang med tanke på trafikkbildet. Det vil vere moglegheiter i innkjøring mot vest.

I tabell under (Alternativ 1) så skjønner jeg ikke utregningen og fortegn. Stemmer utregningen i tabellen?

Uansett, følgende er ikke ivarettatt etter det jeg kan se:

- Merkostnader både til investering og drift for:

-

Gulbygget, Det er nevnt for økte rente og avdragskostnader for VAINT, men ikke nevnt noe om økte driftskostnader i nye lokaler for VAINT. Dette er en økt driftskostnad som er en direkte konsekvens av en sammenslåing av skolene og må derfor med i regnestykket. Dette vil påvirke driften til kommunen og må belystes i denne høringen.	Det er varme mv på lokalene per dags dato. Men det er rett at det vil tilkomme noko ekstra kostnader til reinhald mv.
Økt behov for SFO, utvidet åpningstid og trolig flere som nå må benytte SFO, både fra grendene og i sentrum, spesielt om det blir bortfall av skysstilbud til de som i dag kjøper busskort innen for 4km.	Det kan vere tilfelle, vanskeleg å kostnadsrekne. Det vil og truleg vere slik at det kan bli nokre som har lengre, og nokre som har kortare tidsbehov for SFO, kortare særleg for dei som jobbar i nærleiken av sentrum.
Auka kostnad skyss, i summering på 515 000,- i tabell under er det trolig lagt til grunn et tall på 113 elever med en merkostnad på 4560,- pr elev. Er dette tilstrekkelig? Blir ikke kommunen belastet kostnader for innkjøpene for ekstra buss?	Kommunen vert ikkje belasta for meir materiell. Fylkeskommunen må stille med buss.
Inevsteringer, drift og vedlikehold av større uteområde i skolen. Større areal og større slitasje på utrustning.	Dette er nevnt som eit tiltak i ROS men ikkje tatt med i oversikta. Det er ting på gang på uteleikeplassen. Skulen har hatt tilsvarende høge elevtall tidlegare.
Investeringer og drift av større parkeringsanlegg til privat henting og levering av elever.	Her er det ein prosess på gang. Skulen har hatt høge

	elevtall tidlegare. Det er og mogleg å sjå for seg å kunne organisere noko av køyremønsteret på ein anna måte enn i dag.
FDV-kostnader for skolen i Surnadal som øker pga økt slitasje. Gir seg utslag både på hyppigere avsetning til investeringer og større driftskostnader.	Ikkje mogleg å rekne inn i høyringsdokumentet. Kan stemme som du seier men kanskje vil det medføre andre moglegheiter med meir bruk av uteområde mv. Reelt sett så vil talet på elevar totalt sett i kommunen vere likt, og den totale slitasjen som vi får uavhengig av antall skular/bygg vil i så måte vere lik.
Reduserte driftskostnader på nedlagte skoler er for amisiøs.	Ja det kan vere tilfelle. Men det er gått inn i reelle FDV tall for dagens situasjon ved berekningane.
Høyere renovasjonavgift pga økt avfallsmengde?	Omfordeling, mengda totalt sett vil vere lik
Høyere kostnader til renhold.	Arealbruken vil minke i sum fra dagens nivå.
Innsparingen forutsetter umiddelbar redusasjon i årsverk og at stillinger med høy lønn ikke videreføres ved endret stillingstittel. Blir det oppsigelser og når blir dette utført? Hvor mange årsverk snakker vi om etter at	Vi snakker om 5 - 10 stillingar. Men det er mye bevegelse med naturleg avgang, oppseiingar. Vanskeleg å spå korleis dette vil

hensynet med økt oppbemanning på SUBUs er iveretatt?	slå ut heilt konkret. Lønn mv og elles endringar vil bli handtert i tråd med dei avtalane og rettane ansatte har.
--	--

Alternativ 1 – samle tre grunnskular ved Subus

Kostnader	I kr.
Samla kostnad for skuledel inkl. skyss, driftskostnader, tilrettelagt opplæring mm. På tre oppvekstsenter	25 900 000
*Redusert tal på einingsleiarar, trekkast ut da det står i tiltakslista	-3 000 000
**Uttak årsverk på Tostop frå 2026	-3 600 000
Vidareføring tilrettelagt opplæring enkeltvedtak	-2 000 000
Aukakostnad med utvida klassetal undervisningspersonell + assistent/SFO/miljø	-5 700 000
Auka kostnad skyss	-515 000
Bortfall statsstøtte pr skule i kommunen	-1 620 000
Auka rente-/avdragskostnad knytt til tilpassing av lokalar til VAINT ved flytting -250.000,- Ca 5.000.000,- i investering (ikkje detaljert utgreia)	
Oppgradering av uteområde SUBUS, investering på ca. kr. 1 000 000, rente/avdrags kost på ca. 50.000,- (Ikkje detaljert utgreia)	
Reduserte driftskostnader bygg 1.760.000,- ført på teknisk, jf. utrekninga frå Teknisk drift	
Mogleg innsparing ved å samle tre grunnskular ved Subus	9 465 000

Analyse frå Fram

Reisetid inkl evt ventetid for elevene	Evt behov for venting på skolen før retur for 1.-4. klasse som har kortere dag. Reisetid for de yngste elevene vil selvsagt bli lenger enn i dag, men ikke noe særlig lenger enn ungdomsskoleelevene har i dag. Pga. flere elever enn i dag forventer 5-10 minutter lenger reisetid hver vei, sammenlignet med reisetiden for ungdomsskolen per i dag. FRAM tilbyr opptil 7 hjemkjøringer per uke for 1-10-skoler. Det er mulig med flere hjemkjøringer, dersom kommunen dekker kostnaden for disse. Ventetid kan reduseres med god planlegging, både av busstider og skoletider
--	---

Hvor mye lengre ventetid blir det for elever med kortere skoledag? Er dette hensyntatt i belastningen for SFO? Eventuelle merkostnader som kommer i tillegg til de 7 hjemkjøringene som Fram tilbyr er ikke beregnet.	Det vil bli fleire som vil ha ventetid på SFO. Her må vi sjå på kva vi kan gjere som avbøtende tiltak i evt. Ekstreme tilfeller. Vanskeleg å sjå alle fasettar i forkant før vi kjenner til kva dei reelle behova vert.
--	---

Kan dette påvirke øvrig busstilbud i kommunen	Absolutt. FRAM har ett svært stramt budsjett og må finansiere eventuelle ekstrasusser innenfor egen ramme. Dette betyr at FRAM må kutte i rutetrafikk for å finansiere økte kostnader. Det er ikke rettferdig at dette skal påvirke andre kommuner og vil så godt det lar seg gjøre bli gjort innenfor den aktuelle kommunen
---	---

Hva vil dette si? Hvilke konsekvenser får dette for det generelle busstilbudet for innbyggerne i kommunen? Hva vil det si i praksis? Hvilke grupper i samfunnet blir berørt?	Det kan få konsekvensar for lokal rutetrafikk. Vi forhold oss til å sikre eit godt tilbod til elevane i dette høyringsdokumentet.
---	---

Tilleggskostnader ved behov for flere busser	Ekstrakostnader for FRAM vil ligge på ca. 0,95-1,2 MNOK per buss per år avhengig av busstype. Ved nedleggelse av Stangvik vil det være behov for en ekstra buss til ca. 1,2MNOK per år
--	---

3	Eletransport. Noko av fritida går med til å sitte i buss og venting	Dette kan også påverke elevane sin kvardag negativt ved at dei får mindre tid til kvile, lekser og fritidsaktivitetar.	Svært sannsynlig	Alvorlig	15	Finne gode løysingar i samarbeid med leverandør	Meget sannsynlig	Alvorlig	12
						Minimere ventetid			
						Kortast mogleg reiseveg for elevane			
						Samarbeid med frivilligheta, Kulturskule, idrettslag			
4	Eletransport. Auke i kostnad på busskjøring	Økonomiske konsekvensar av auka eletransport. Kan utløse behov for ekstra skyssmateriell	Svært sannsynlig	Ikke alvorlig	5	Finne gode løysingar i samarbeid med leverandør	Svært sannsynlig	Ikke alvorlig	5
						Kortast mogleg reiseveg for elevane			

I tabellen over så er det utført analyse på selve transporttiden. Ser ikke i tekstdel at analyse på ekstra venting eller lengre dager for de som har kortere dag er hensyntatt eller opplyst. Hva snakker vi om i tid i økt venting her? Hvordan er miljøet og det psykososiale miljøet på selve bussturen vektet? Det er lite kontroll på mobbing og andre forhold under selve bussreisen. Lengre busstur kan fremprovosere en ekstra forsterkning av f.eks. mobbing og utrygghet. Hvem fører tilsyn på slikt og hvordan vil kommunen sikre best mulig miljø på bussen?

Ekstra venting for dei med kortare dagar er ein faktor som ikkje er belyst i særleg grad.

Og om det vert ei evt endring i skulestruktur så vil planlegginga for skuleåret i 26/27 i størst mogleg grad hensynta dei yngste borna.

9	Bygningsmessige høve, Talet på barn i SFO-avdelinga vil vere større enn det skulen er bygd for		Svært sannsynlig	Ikke alvorlig	5	Ta i bruk anna ledig areal	Svært sannsynlig	Ikke alvorlig	5
						Dele SFO i fleire avdelingar			

Behovet for SFO blir betydelig større. Det vil bli behov for tidligere oppstart og senere avslutning. Flere av familiene i grendene jobber i andre kommuner, som er motstrøms for Surnadal sentrum. Det er allerede utfordringer med åpningstider i forhold til f.eks fergeavganger. Med lengre reisevei til og fra SFO, så blir det mer krevende tidskabal, og behovet for SFO blir større enn i dag. Det er

Innspel notert, og så vil ei evt endring få og andre utslag knytt til aktuell bruk av SFO:

sansynlig at yngre elever som i dag har relativ kort busstur til og fra skole, nå må benytte seg av SFO, bla. pga trygghet osv. Det kan tenkes at de som i dag kan kjøpe busskort til sine unger også vil/må benytte SFO når de mister muligheten til busstransport.	Dei som jobber i sentrum vil levere seinare og hente tidlegare enn om dei hadde plass på SFO i grendene.
--	---

10	Samfunnsmessige konsekvensar, redusert bussetting i grendene	Nedlegging av skular i mindre bygder kan føre til at lokalsamfunnet mistar ein viktig sosial møteplass. Dette kan påverke samhaldet i bygda og gjere det mindre attraktivt å bu der.	Svært sannsynlig	Alvorlig	10	Styrke frivillig sektor og stimulere til kulturaktivitet i bygdene	Svært sannsynlig	Alvorlig	15
						Støtte opp om samlingspunkt som grendehus, nærbutikk, nærmiljøanlegg			

Her bør man ta en bredere analyse. Dette er ikke bare en konsekvens for grendene, men kommunen som helhet. Ved mangel på skole så er det sansynlig at flere velger å ikke bosette seg i grendene og da heller ikke i kommunen. Surnadal har en fordel med attraktive bomiljø i grendene der endel grender også har flotte tomter/eksisterende eiendoemmer og nærhet til attraktive naturomgivelser, som f.eks. sjø. Familierelasjoner og oppvekstmiljø er også en faktor, så lenge skolen er tilstede. Dette er en særegenhet som gjør det attraktivt å flytte til grendene i Surnadal. Det er mindre sansynlig at disse velger å bosette seg i sentrum, når man kan bo i andre sentrum med et større arbeidsmarked, som f.eks. Trondheim, Orkanger, Molde, Melhus, Kristiansund osv.	Når vi veit endeleg vedtak så må vi ta ein ny ROS for å vurdere evt. kompenserende tiltak. Vi registrer elles ditt syn på saken og tek med oss det i vidare arbeid.
---	--

Verdien med aktive idrettslag er ikke nevnt. En endring av skolestruktur vil endre på deltagelsen i idrettslagene, spesielt innen fotball. Idrettslagene vil med stor sansynlighet bli lagt ned som en direkte konsekvens av en endret skolestruktur. I slike idrettslag er det stor frivillig aktivitet som gir bolyst, glede og gode oppvekstvilkår. Det er begrenset hvor stor kapasiteten er til å bidra på samme	Idrettslag vil vel ikkje bli lagt ned som ein direkte konsekvens av at grendaskulen vert lagt ned. Det er og nemnt at det kan vere aktuelt å stimulere frivillig sektor
---	--

måte i idrettslag sentralt, når man har lang vei til og fra bosted og idrettslaget. En del unger vil trolig ikke kunne delta i slik aktivitet på samme nivå som før, når idrettslagene blir lagt ned pga tidsbruk til og fra skole og til og fra fritidsaktivitet.

og kulturaktivitet i
grend/er som får skulen
flytta inn til sentrum.

Vi har aktive idrettslag i grender som per nå ikkje har ein skule i bygda si.

Eierkostnader bygg:

Det er synliggjort eierkostnadene, men ikke hvilke kostnader som er vurdert til å bli redusert i fratrekk. Fratrekket fremstår som for ambisiøs. Derfor har jeg laget egen oppstilling under, som i utgangspunktet også er ambisiøs på innsparing.

Desse berekningane/vurderingane er gjort av vår tekniske avdeling

Kostnader ved drift av skulebygg						
		Mo oppv.senter	B og B oppv.senter	Tostop oppv.senter	Bøfjord bh	Todalen skole
Forsikring, skule	65 151	31 202	49 968	18 974	31 863	
Forsikring, bh		3 870			5 123	
Strøm	245 948	157 283	270 743	71 207	28 821	
Kommunale avg.	69 492	31 970	28 742	18 799	21 063	
Remidt	46 866	38 886	53 136	19 974	12 601	
Brøyting	54 868	99 277	35 682	50 136	35 462	
Renhold	671 694	671 694	722 793	134 473		
Vaktm. Inkl. drift	201 508	201 508	242 052	80 684	10 000	
	1 355 527	1 235 690	1 403 116	394 247	144 937	
<u>Fratrekk kostnader drift barnehage</u>	<u>-772 519</u>	<u>-701 004</u>	<u>-758 754</u>			
Netto driftskostnad skole	583 008	534 686	644 362	394 247	144 937	

Min utregning

Eierkost.	Tostopp	Forsøk på utregning besparelse.	Kommentar
Forsikring	49 968	49 968	Risikoprofilen blir tilnærmet lik, så en reduksjon på forsikringspremie er lite sanytning.
Strøm	270 743	100 000	Fortsatt behov for oppvarming, noe reduksjon på skoledel, men må fortsatt være frostritt. Ventilasjon og varmtvann må driftes.
Kommunale avg	28 742	28 742	Hva kan reduseres av kommunale avgifter så fremt eiendommen er i bruk?
Remidt	53 136	25 000	Mulig denne kan reduseres en del, trolig over halvparten.
Brøyting	35 682	35 682	Tilnærmet lik brøyting.
Renhold	722 793	400 000	Kan nok redusere renhold betydelig, men barnehagen vil kreve renhold, det vil nok omfatte noe av eksisterende areal for skoledelen også.
Vaktmester	242 052	242 052	Denne kan ikke reduseres betydelig, da bygg og eiendom må forvaltes nesten tilsvarende, alt fra plen, ventilasjon, normalt vedlikehold mm.
Sum	1 403 116	881 444	521 672 Sum besparelse i eierkostnad/drift.

Generelle spørsmål til drift av kommunen.

Årsverk og lønnskostnader:

Når jeg sammenstiller lønnskostnader og årsverk så får jeg ikke disse tallene til å samstemme. Tar det som en selvfølge at antall årsverk i årsmelding samsvarer med benyttet årsverk i driftsregnskapet.

- Hvis man indeksregulerer lønnskostnaden i 2023 til 2024 så får jeg en lønnskostnad på 448 863 737,- Den faktiske lønnskostnaden for 2024 er høyere enn indeks, i tillegg er det redusert med årsverk fra 2023-2024. Hvordan henger dette sammen? I realiteten så fremstår driften med betydelig økte lønnskostnader, noe som ikke samsvarer med antall årsverk i 2023 og reduksjon av disse i 2024.

- **SVAR:**

- Dette er som du veit Ikkje ein del av høyringsdokumentet. Surnadal kommune er som dei fleste kommunar ein svært kompleks organisasjon som gjer at å rekne på årsverk og sjå dette opp mot enkelte poster i rekneskapen *ikkje* treng å gje eit rett og samanliknbart bilete.
- Det er jobba mykje i 2025 for å sikre at vi har betre og meir samanliknbare størrelsar å sjå på over tid. Ma. knytt til faktisk betalte årsverk. Så det korte svaret er at du har rett – dei tala du gjer samanlikningar med stemmer ikkje til det føremålet.
- Sykefraværet i 2024 er opplyst til 9,12% i årsmelding. I siste kommunestyremøte er det opplyst via media et sykefravær pr nå i 2025 på 11,69% mot 12,76% i 2024. Er dette tall fra de ulike tertial, slik at sykefraværet varierer så mye igjennom året? Hvordan får man da et sluttresultat på 9,12% i årsmeldingen, når det er så høyt ved 1. tertial i 2024? Eller er det feil i årsmelding?

- **SVAR:**

- Tall per 1 tertial 2025 vs 1 tertial 2024 ja. Store variasjonar gjennom året ja.

Årstall		Lønnskostnader
2021		362 865 002
2023		426 676 556
2024		458 387 499

Årstall	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Årsverk	550,81	639,61	480,9	492,1	531,3	575,9	542,07
Tilsette	701	690	610	633	667	753	610,21
Endring mot året før, Årsverk		-11	-58,91	11,2	39,2	44,6	-33,83
Endring mot året før Tilsette		-11	-77	20	34	86	-142,79

Fra 1. tertial så er sykefravær i 2024 opplyst til å være 11,09, i årsmelding er samme år opplyst til 9,12% hva er rett?

Svar:

- **Noko usikker men, vi forhold oss til talet 9,12%**
 - Her også som nemnt knytt til svaret rundt årsverk har det nok vore noe endringer knytt til beregningsmåtar mv – men dette har heller ikkje noko å seia for høyringsdokumentet.
 - Vi jobbar svært aktivt med å få fraværet ned for vi er sjølv sagt enige om at det er for høgt (utan at du eksplisitt har uttalt det).

Hentet fra 1. tertial

Sjukefråvær

Sjukefråvær	Fråvær korttid	Fråvær langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2021	2,22 %	8,78 %	11,00 %
Årleg sjukefråvær 2022	2,85 %	7,60 %	10,45 %
Årleg sjukefråvær 2023	2,99 %	5,73 %	8,72 %
Årleg sjukefråvær 2024	3,97 %	7,09 %	11,06 %
Årleg sjukefråvær 2025	4,27 %	7,43 %	11,69 %
Sjukefråvær 1. tertial 2024	4,85 %	7,91 %	12,76 %
Sjukefråvær 1. tertial 2025	4,27 %	7,43 %	11,69 %

Hentet fra årsmelding 2024

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2020	2,28 %	7,66 %	9,93 %
Årleg sjukefråvær 2021	2,22 %	8,78 %	11,00 %
Årleg sjukefråvær 2022	2,85 %	7,60 %	10,45 %
Årleg sjukefråvær 2023	2,99 %	5,73 %	8,72 %
Årleg sjukefråvær 2024	3,23 %	5,90 %	9,12 %

Med vennleg helsing

Lars Inge Kvande

Kommunedirektør

telefon: 951 98 822

www.surnadal.kommune.no

SURNADAL KOMMUNE

